

Dijagnoze poremećaja ličnosti između 1879. i 1929. u najvećoj hrvatskoj psihijatrijskoj bolnici

Zvonimir Paštar, Božo Petrov, Aida Križaj, Ante Bagarić, Vlado Jukić

Cilj Odrediti demografska obilježja, komorbidne poremećaje, i dijagnoze bolesnika primljenih u psihijatrijsku bolnicu Vrapče zbog poremećaja ličnosti između 1879. i 1929.

Postupci Podatke smo prikupili iz arhiva Psihijatrijske bolnice Vrapče za razdoblje od 50 godina, od studenog 1879. do prosinca 1929. Odredili smo omjer između broja bolesnika s poremećajem ličnosti i broja svih primljenih bolesnika. Za definiciju poremećaja ličnosti rabili smo 3 sustava definicija: za slučajeve prije 1923., rabili smo Prichardov koncept moralnog ludila (engl., moral insanity) i neobjavljene definicije jednog od bolničkih ravnatelja iz toga vremena; za slučajeve nakon 1923., rabili smo Schneiderovu klasifikaciju psihopatskih osobnosti i neobjavljene definicije jednog od bolničkih ravnatelja iz tog vremena.

Rezultati Ukupan broj primljenih bolesnika za vrijeme istraživnog razdoblja bio je 18,960, od kojih je 141 (0,74%) primljeno zbog poremećaja ličnosti. Od primljenih bolesnika, 85,8% su bili muškarci i 59,7% su bili samci. Prosječna dob bila je $70 \pm 9,52$ godina. Većinu bolesnika (61,7%) su u bolnicu poslali sudovi ili policija, a medijan duljine boravka bio je 92 dana (interkvartilni raspon, $92,00 \pm 127,50$ dana). Prvi bolesnik s poremećajem ličnosti primljen je 1889., s dijagnozom moralnog ludila. Do 1920, samo 3 naziva su korištena za poremećaj ličnosti: moralno ludilo, psihopatska inferiornost i psihopatija. Tek poslije je došlo do daljnje podjele naziva. Od 141 bolesnika koji su primljeni zbog poremećaja ličnosti, 34 (24,1%) su puštena iz bolnice s komorbidnim poremećajima, uglavnom zlorabom opojnih sredstava. Najčešća komorbidna dijagnoza bio je Ganserov sindrom (zatvorska psihoza).

Zaključak Arhivi psihijatrijske bolnice Vrapče sadrže pouzdane podatke o najranijoj nomenklaturi poremećaja ličnosti, povećanju prevalencije poremećaja ličnosti, i daljoj podjeli naziva za poremećaj ličnosti. Nomenklatura tih poremećaja u bolnici Vrapče bila je u skladu s kliničkom praksom u drugim bolnicama u svijetu.